

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru, judecător: A. Brăgaru

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău, judecători: A. Panov, Gr. Dașchevici, L. Bulgac

ÎNCHEIERE

13 mai 2020

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de
Justiție

În componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursului declarat de Viorel Lipii,
în cauza civilă, la acțiunea oblică a SA „Termoelectrica”, în interesele APLP
nr.51/307 COOP, către Viorel Lipii cu privire la încasarea datoriei pentru consumul
energiei termice și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 05 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a
fost respins apelul declarat de Viorel Lipii și menținută hotărârea din 04 iulie 2019 a
Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, prin care a fost admisă cererea de chemare în
judecată,

constată:

La 05 iunie 2018, SA „Termoelectrica”, a depus acțiune oblică, în interesele
APLP 51/307, împotriva lui Lipii Viorel cu privire la încasarea datoriei pentru
consumul energiei termice în mărime de 16460,70 de lei, neachitată în perioada 01
noiembrie 2012 – 30 aprilie 2018 pentru ap. XX din str. XXX și a cheltuielilor de
judecată în sumă de 493,82 de lei pentru taxa de stat.

În motivarea acțiunii a indicat că, potrivit contractului de livrare-utilizare a
energiei termice în apă caldă nr. 5463 din 11 decembrie 2002, încheiat între SA
„Termoelectrica” și APLP 51/307 mun. Chișinău, ultimul și-a asumat obligația de a
achita lunar plata pentru utilizarea energiei termice furnizate. Din cauza neonorării
obligațiilor de plată, la 28 mai 2018, datoria la consumul de energie termică constituie
suma de 571004 de lei, devenind de fapt debitorul SA „Termoelectrica”.

Totodată, în urma consumului de energie termică, APLP 51/307 mun. Chișinău a
prestat la rândul său servicii de gospodărire comunală, inclusiv alimentarea cu energie
termică, la toți locatarii blocurilor locative gestionate, care au beneficiat nemijlocit de
serviciul prestat și au obligația de a achita în termen contravaloarea conform facturilor
primite.

În caz de neachitare, de către proprietarii/chiriașii/locatarii apartamentelor/încăperilor locuibile și nelocuibile ai blocului locativ gestionat, a datoriilor la serviciile locativ-comunale, inclusiv alimentarea cu energie termică, APLP 51/307 mun. Chișinău este în drept să acționeze consumatorii în judecată pentru încasarea datoriei și chiar are obligația de a o face, pentru a stinge creanța sa față de SA „Termoelectrica” din contul achitărilor efectuate de către subconsumatorii restanți.

APLP 51/307 mun. Chișinău, nu a acționat în judecată consumatorii restanți, inclusiv nu l-a acționat în judecată pe pârâtul Lipii Viorel, pentru încasarea datoriei la consumul energiei termice în sumă totală de 16460,70 de lei acumulată pentru perioada 01 ianuarie 2012 - 30 aprilie 2018, în mare parte din lipsa mijloacelor financiare pentru achitarea taxei de stat și a altor cheltuieli de judecată.

În consecință, APLP 51/307 mun. Chișinău a omis exercitarea drepturilor și acțiunilor sale, fapt care îl pune în imposibilitate de a se achita pe creanțele sale față de SA „Termoelectrica”, devenind de fapt debitor, cu riscul de a nu-și putea satisface creanța.

Pentru a evita consecințe prejudiciabile, SA „Termoelectrica” este în drept de a-și exercita dreptul de a se adresa în judecată cu acțiune în apărarea drepturilor, libertăților și intereselor legitime ale unor alte persoane prin acțiunea oblică în temeiul art. 73 CPC, întrunind toate condițiile prevăzute în art. 598-599 Cod civil, or, are un interes serios și legitim de a conserva creanța APLP 51/307 mun. Chișinău la consumul de energie termică, manifestată prin neglijarea sau refuzul de a-și exercita drepturile sale, creanța fiind una certă, lichidă și exigibilă.

În drept, acțiunea a fost întemeiată pe prevederile art. art. 58, 59, 60, 160 Codul locuinței al RM, art.8 alin.(1), 259, 512 alin.(1), 572 alin.(2), 575 alin.(1) Cod civil, art.5, 60 alin.(2), 94 CPC și Regulamentul cu privire la modul de achitare de către populație a plății pentru serviciile comunale.

Prin hotărârea din 04 iulie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de SA „Termoelectrica”, în interesele APLP nr.51/307 COOP.

S-a încasat de la Lipii Viorel, în beneficiul APLP nr.51/307 COOP, datoria pentru consumul energiei termice pentru perioada 01 noiembrie 2012 – 30 aprilie 2018 în sumă de 16460,70 de lei.

S-a încasat de la Lipii Viorel în beneficiul SA „Termoelectrica”, cheltuielile judiciare formate din plata a taxei de stat în mărime de 493,82 de lei și cheltuielile pentru citarea publică a pârâtului în mărime de 50 de lei.

La 02 august 2019, Lipii Viorel a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 04 iulie 2019, prin care a solicitat casarea hotărârii instanței de fond, emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

Prin decizia din 05 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, apelul declarat a fost respins și s-a menținut hotărârea primei instanțe.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a indicat că, potrivit art.512 alin.(1) Cod civil, în virtutea raportului obligațional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestații, iar debitorul este ținut să o execute. Prestația poate consta în a da, a face sau a nu face.

Conform art.514 Cod civil, obligațiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) și din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condițiile legii.

Potrivit Regulamentului cu privire la modul de achitare de către populație a plății pentru serviciile comunale, aprobat prin Hotărârea Guvernului RM nr.191 din 19.02.2002, locatarii apartamentelor sunt datori să achite plăți pentru chirie, deservirea apartamentelor și pentru serviciile comunale pentru fiecare lună.

Conform pct.17 din Regulamentul cu privire la modul de prestare și achitare a serviciilor locative, comunale și necomunale pentru fondul locativ, contorizarea apartamentelor și condițiile deconectării acestora de la/reconectării la sistemele de încălzire și alimentare cu apă, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 191 din 19.02.2002, plățile pentru serviciile locative, comunale și necomunale se percep de la proprietarii, chiriașii și locatarii caselor individuale, apartamentelor/încăperilor locuibile în cămine și încăperilor nelocuibile din bloc conform contractelor, în baza conturilor (bonurilor) lunare respective pentru fiecare tip de serviciu, eliberat de furnizori, gestionari sau prestatorii de servicii.

Din conținutul pct.10 al Regulamentului cu privire la utilizarea și furnizarea energiei termice, aprobat prin Hotărârea Guvernului RM nr.434 din 09.04.1998, consumator de energie termică este persoana fizică sau juridică ce utilizează energie termică, pe bază de contract, în instalațiile sale racordate nemijlocit la instalațiile unui furnizor, iar conform pct.21 din Regulament, la imobilele cu destinație de locuințe, contractul de furnizare se încheie cu asociația de locatari, iar în lipsa acesteia, cu persoana împuternicită, cu locatarii sau cu proprietarul după caz.

Astfel, reieșind din prevederile legale expuse supra, instanța de apel a conchis că, prima instanță legal și întemeiat a constatat că Lipii Viorel urmează să-și onoreze obligațiile referitoare la plata serviciilor prestate, achitând în beneficiul APLP nr.51/307 COOP datoria pentru consumul energiei termice în sumă de 16460,70 de lei, or, prin materialele dosarului se confirmă cu certitudine că, consumatorul respectiv nu și-a onorat obligațiile de plată prin neachitarea utilizării energiei termice prestate, până la punctul de delimitare, astfel acumulând pentru perioada noiembrie 2012 – aprilie 2018 o datorie în sumă de 16460,70 de lei, confirmată prin informația cu privire la volumele facturate.

Cu titlu de consecință, instanța de apel a apreciat ca neîntemeiate argumentele apelantului Lipii Viorel, cu referire la faptul că apartamentul nr. 167 din str. Independenței 36, mun. Chișinău, este deconectat de la rețeaua de aprovizionare cu energie termică, or, nici în prima instanță și nici în instanța de apel, nu au fost prezentate probe care să confirme acest fapt.

În context, instanța de apel a considerat eronate concluziile apelantului, precum că acesta ar fi achitat serviciile pentru energia termică, doar conform procentului corespunzător locului de consum debransat de la rețeaua de energie termică, or, nu au fost anexate la dosar probe ce să confirme debransarea apartamentului apelantului.

Totodată, instanța de apel a considerat că, la caz, nu se constată expirarea termenului de prescripție extinctivă în favoarea apelantului Lipii Viorel, or, în condițiile art.277 alin.(1) Cod civil, cursul prescripției extinctive se întrerupe: a) în cazul intentării unei acțiuni în modul stabilit; b) în cazul în care debitorul săvârșește

acțiuni din care rezultă că recunoaște datoria, iar potrivit art.586 alin.(1) Cod civil, în cazul în care debitorul datorează creditorului mai multe prestații similare, iar suma plătită nu este suficientă pentru stingerea tuturor datoriilor, se stinge datoria pe care debitorul o indică la momentul efectuării plății. Dacă debitorul nu face o astfel de precizare, se stinge prima datoria care a ajuns prima la scadență.

În ordinea circumstanțelor de fapt stabilite din materialele cauzei, precum și din declarațiile apelantului, instanța de apel a remarcat că, termenul de prescripție a fost întrerupt prin achitățile efectuate de către apelant, care chiar dacă achita parțial serviciile locativ-comunale, prin achitarea sumelor în baza facturilor emise, acesta de fapt a recunoscut datoriile de care dispune pentru prestarea de serviciilor de aprovizionare cu agent termic. În acest context, a fost reținută informația cu privire la sumele calculate și cele achitate de locatar pentru serviciile locativ-comunal prestate de SA „Termoelectrica” (f.d.7, 8, 11, 16-17, 50-51, 111-114).

La 04.02.2020, Viorel Lipii a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel.

În motivarea recursului a indicat că instanța de apel nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată.

Astfel, a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei hotărâri noi de respingere a acțiunii.

La 08.05.2020, Viorel Lipii a depus cerere de recurs suplimentară, prin care a invocat cerințe similare celor din recursul din bază.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) al Codului de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din materialele dosarului rezultă că decizia recurată a fost pronunțată la 05 decembrie 2019 și comunicată participanților la proces la 26 decembrie 2019 (f. d. 141), iar recursul a fost declarat la 04 februarie 2020. Astfel, se constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul împotriva deciziei din 05 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, în termen.

Examinând temeiurile invocate în cererea de recurs în raport cu materialele cauzei și prevederile legale, Completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de către Viorel Lipii, neîntemeiat și care urmează a fi declarat inadmisibil, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) al Codului de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) al Codului de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) al Codului de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu

conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al Codului de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind din prevederile art. 437 alin.(1) lit. f) al Codului de procedură civilă, în sarcina recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În speță, însă criticile invocate de Viorel Lipii, nu pot duce la admisibilitatea recursului, ori acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 al Codului de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel.

Acest fapt denotă caracterul declarativ al recursului, fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurentului cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

Or, nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea amănunțită a motivelor de nelegalitate pe care se întemeiază, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului înseamnă nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Aderent, recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, condiția legală a dezvoltării motivelor de recurs implicând determinarea greșelilor anume imputate instanței de apel, o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează.

Abordarea recurentului, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acestuia cu soluția dată de instanța de apel, iar argumentele recursului nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune declararea recursului ca fiind admisibil.

Prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererea de recurs depusă de către Viorel Lipii.

Astfel, Completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) ale Codului de procedură civilă, Completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către Viorel Lipii.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru